

Elofizetési díj:

Egészévre 4 ft., Félévre 2 ft., Negyedévre 1 ft.

Hirdetmények:

3 hasábos petítség egyszer 9 kr., többszöri hirdetésnél 7 kr., Bélyegdíj 30 kr.

Nyitlifer petítsora 12 kr.

ZALAMEGYE

társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap

szellemi és anyagi részét illető közlemények a szerkesztőséghez küldendők.

Bérmegtelen leveleket csak ismert kezektől fogadunk el.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

A „Zalamegyei gazdasági egyesület“ és a „Zalaegerszegi ügyvédi kamara“ hivatalos közlönye.

Megjelenik minden vasárnap.

Megyei közgyűlés

1883. október 29-én.

Az egész megye közönsége, sőt ha a sokoldalú politikai és nyilvános élet naponként új és érdekes változatokban felmerülő mozgalmi a megyén kívüli közönség figyelmét annyira el nem foglalják, legalább a szomszéd megyék is élénk érdeklődéssel várhatták a mai napra összehívott megyei közgyűlés lefolyását.

És méltán! Mert hisz a szeptemberi közgyűlés alkotmányos főispán és egyszersmind kir. biztos elnökléte alatt tartatván meg és azért csak korlátozott nyilatkozási joggal bírván, nem érdekeltlen tudni, hogy a régi dícsőségű megye mikép nyilatkozik az augusztus és szeptemberi eseményekről s az azokkal kapcsolatos körülményekről?

A személyesen hazafini érdemeiért általánosan köztiszteletben álló megyei főispán úr önméltósága a gyűlés termében megjelenésekor a megnyitói beszéde után szívélyes eljennel üdvözöltetett.

Ezután felolvastattott a kimerítő, a közigazgatás minden egyes ágára kiterjedő és szokott tapintatossággal szerkesztett alispáni jelentés, mely egyuttal élénk színekkel esetetelvé állította elő a megzavart közrend helyre állítására irányozott sikeres eljárásokat.

Az alispáni jelentés felolvasása után Tolnay Károly bizottsági tag urnak, a 48. előtti időszak egyik jeles bajnokának, kinek az 1847-iki pozsonyi országgyűlésen mint Zalamegye követének gyűjtő hatással és lelkesedéssel elmondott szónoklataira az akkor élt nemzedék még élénken emlékszik s kinek a bizottsági gyűléseni részvétele általános örömet kelt, felszólalása dönt, rövid de velős és szép szavakban előadott indítványára főispán úr önméltóságának a lefolyt mozgalmakban teljesített eredményes, tapintatos és bölcs eljárásáért köszönet és megyei alispán urnak elismerés szavaztatott.

Ujlaky József bizottsági tag úr hivatkozva a közel multban a kettős feliratú cimerek ki-

függesztése miatt Horvátországban táma zavarakra, melyek azonban csak ürügyül szolgáltak arra, hogy zavargásaikkal az egyenletlenséget szítsák és a szláv népek számára a talajt előkészítsék, mely zavargásokat azonban sikerült a kormánynak tapintatos és bölcs eljárásával teljesen elhnyomni és a rendet és esendet ott helyre állítani, miért is indítványozza, hogy más megyék példájára Zalamegye is feliratilag fejezze ki bizalmát a kormányynak az ez ügyben tanúsított és sikerre vezetett eljárásáért.

A közgyűlés azon kijelentés mellett, hogy ezen ügyben már az országgyűlés, tehát az egész nemzet képvisellete nyilatkozott, az indítvány felett napi rendre tért.

Csertán Károly bizottsági tag úr az alispáni jelentés érdemére vonatkozólag kiemelte, hogy Kozma Sándor kir. főügyész úr ismeretes rendeletében kifejezést adott azon hiedelmének, mintha a zalamegyei zsidó üldözésekben az értelmiségnek — az urí osztálynak — is része lett volna. Miután a nyilvánosság előtt tett ezen vád a vizsgálatok eredménye szerint is alaptalannak tűnt ki, még is alispán úr a megye ezen tekintélyes osztálya védelmére szavát nem emelte fel, tehát indítványozza, hogy a megye az igazságügyi miniszter urat feliratilag kérje fel, hogy ez érdemben a kir. főügyész méltatlan vádjá tekintetében járjon el.

Ez indítvány több felszólalást idézett elő. Megemlítésre méltó különösen dr. Vadnai Andor fiatal bizottsági tag úr szűzbeszéde, aki — úgy hiszszük — politikai pályára készül s ez alkalommal kísérlette meg szellemi szárnyainak erejét. Igen szép irányban, logikai rendben szerkesztett, szabatosággal és a meggyőződés hangján mondott beszéde közfigyelmet vont magára, de elve miatt eredménytelen maradt.

Csertán Károly úr indítványa felett is napirendre tért a közgyűlés.

A kir. belügyminiszter urnak a megyei tisztújításnak még a folyó évben megejtését elrendelő leirata felolvastatván, az állandó választmány véleménye értelmében az általános

tisztújító közgyűlés megtartására f. évi december hó 17-ike tüzetett ki.

Az állandó választmány azon javaslata, hogy oly értelmű szabályrendelet alkottassék, miszerint a vándorezigányok szekerei és lovai elkoboztassanak, maguk pedig illetőségi helyükre toloncoztassanak, elfogadtatván szabályrendelettel emeltetett azon indokból, mivel a vándorezigányok több megyéből kitiltatván, megyékben oly állandó tömeggé csoportosulnak, hogy a rendőri felügyelést lehetetlenné teszik s oly testületet képeznek, mely a rendőrségnek, helyhatóságnak ellenszegülni képes, a törvény fölé emelkedik, rabol, gyilkol, csaknem kizárólag tolvajagságból él; vándor élete folytán és mert lovakkal, szekerekkel rendelkeznek, az elkövetett gonosz tett után oly gyorsasággal távoznak és oszolnak szét, hogy a nyomozás, utolérés lehetetlen; de pusztá létezésük sérelem azok tulajdon jogaira, kiknek birtokán megtelepednek és hol maguk és állatjaik mások terményeit bitorolják.

Alispáni jelentés az 1883-ik évi október hó 29-iki közgyűlésre.

Méltóságos főispán úr!
Mélyen tisztelt közgyűlés!

Midőn szerencsém van a törvény által tisztemül szabott köteletségemhez képest a törvényhatóság állapotáról és a közigazgatási hivatalos ügyvitel körében tett intézkedésekről szóló jelentésemet — mely a folyó évi május hó 1-től október hó 25-ig terjedő időszakot foglalja magában — a mélyen tisztelt közgyűlés elé terjeszteni, mindenek előtt bátor vagyok megérteni, miszerint a f. évi szeptember hó 4-én tartott rendkívüli közgyűlés határozata folytán történik az, hogy a különben szeptember hó 2-ik hétfői napjára eső, de elnapolt rendes közgyűlés jelenalkalommal tartatik meg, s habár ennek indokát az utóbbi időszakban a megye területén előfordult oly felette sajnos rendezarasi esetek képeztek, melyek miatt az állam legfőbb érdekéből a közrend helyreállítása és fenntartása tekintetéből rendkívüli intézkedés fogantatba vétele vált szükségessé; mégis ezuttal tartózkodnom kell az erre okot szolgáltatató esetek bővebb elsorolásától főleg azért, mert azokról tüzetes és részletes jelentésemet már az említett rendkívüli közgyűlés elé terjesztettem és a felett ugyanazon közgyűlés határozni

Alkonyat táján kiment a kert csendes lugosába, szerelmök néma helyére, s hol oly sok édes perccel töltött kedves Mariskájával, hol egymásnak örök hűséget esküdtek, hogy csak a zord halál fogja őket elválaszthatni . . . ott lőtte szíven magát.

Szegény leány! Mily erősen tartja átkarolva az egyszerű fejtát! Ki tudja megmérni fájdalma nagyságát? Mennyivel édesebb volna neki is ott lent kedvese mellett megpihenni! Hisz itt fenn minden gyűlölt előtte!

Minden sir diszben és fáklva-fényben uszik, csak ott a temető végében emelkedik néhány sírhalom, a melyek oly elhagyatottak; ott nem világít fáklva, s nem térdel senki a sírdombokon. De ki is imádkoznék a hazájoktól távol, minden gondviselés nélkül elhunyt vándorok és hadfiak sírjánál. . . . Küldjünk értük is imát az ég urához. Ki tudja, hány megtört szív fájdalmát rejtik ama sírhantok!?

Lassankint eltávoznak a temető látogatói. A sírkon égő fáklvák is csak halvány fényt árasztanak. Megszűnik újból a földiek zaja. Ki-ki siet el a gyászos helyről, miután leróta a kegyelet adóját.

Beáll az éj, sötét fátyolával takarva el az egész láthatárt. Siri esend minden felől. Csak néha-néha hallatszik még a baglyok rémes huhogása s az őszi szél kísérteties sóhaja, a mint rezgett a ták száradó lombjait.

Valahányszor a temető felé megyünk, jusson eszünkbe a végzeteljes „memento mori“ és emeljük meg kalapunkat; mert templom e hely: a mulandóság gyászos temploma.

De különösen halottak napján menjünk ki a halottak örök nyugalmi helyére s küldjünk hátsz az ott pihenőkért, kiknek ott a nehézként alatt:

„Olyan édes megpihenni,
Odá lenn már nem fáj semmi!“ . . .

„Zalamegye“ tárcája.

HALOTTAK NAPJÁN

Irta: Kovács Gyula.

„Szomorúan zúg-búg a szél,
Csendről s nyugalomról beszél.“

Hideg novemberi napra virradtunk. Oly csendes, oly néma minden! Csak a sárgult levelek hullanak időnként a dermedező földre, s az őszi szél süvölt bánatosan a fák levél nélküli ágai közt. Száraz kórók zörögnek a temetők árkaiban, hol ősapánk aluszák ezredéves álmaikat. — Minden oly szomorú! Mintha a természet is gyászolna e napon, sűrű köddel vonja be az egész vidéket, a mely alól csak néha-néha tud áttörni az őszi nap bágyadt sugara s aranyozza be a tájt.

A városok utcáin sem észlelhető a szokott vidámság. Csak elvétve látni egy-egy embert téli kabátba burkolózva végig haladni az utcákon. Itt-ott az egyes üzletek kirakatai előtt néhány utcai gyermek ácsorogva bámulja a díszesebbnél díszesebb koszorúkat, a különféle színű lámpionokat és a számtalan gyertyát.

De íme megkondulnak a harangok imára hívó hangjai és csakhamar minden oldalról látjuk a búgó hűveket gyászöltözötben s bánatos arccal közeledni a szent egyház felé.

Hisz halottak napja van!

Mindenki iparkodik e napon a templomba, hogy imát küldjön, — a drága kegyelet és szomorú emlékezet e szent ünnepén — meghalt kedveseiért az égi úr bíbor trónja elé. — Ez azon nap minden évben, a melyen megemlékezünk elhalt drága szülőinkről, kedves testvéreinkről és jó barátainkról. Egy évi vigság és jólét után e napot kinn töltjük a hallottak csendes bírodalmában, a temetőben kedveseink sírhalmánál, felújítva a multak boldog emlékét.

A temető, a máskor oly elhagyatott hely, ma egészen benépesül. Csoportosan jönnek új és új látogatók szebbnél szebb koszorúkkal s virággal, hogy felékesítsék az elhagyott sírokat.

Minden sir a multnak egy gyászos képét tárja élénk, alig van valaki, a ki e napon ne osztozhatnék a gyászolók fájdalmában.

Itt egy mohval s virággal díszített sir előtt halvány lámpa fényül kesergő özvegyet látunk térdelve imádkozni elvesztett férjéért. Mi hozta volna ki e szegény nőt ide, ha nem a szép emlékezet! Amott elkeseredett árvák könnyezve küldik ég felé fohászukat, örök nyugalmat esdvé a sír örök éjében nyugvó felejtethlen szüleiknek. Itt kesergő szülők gyászolják egyetlen támaszukat, kedves gyermeküket, kit a halál rideg keze oly korán szakított le az élet viruló fájáról! Ott a temető közepén egy szomorú fűz alatt gyászba öltözött ifjú borul menyasszonya sírhalmára. Hangos zokogásban tör ki kebléből a néma fájdalom. — Megtört szívvel bár, de a kegyetlen végzetben megnyugodva, remegő kezekkel helyezi a myrtus koszorút a kis sírhalomra, mely élete boldogságának kapuját örökre bezárta, s jól esik lelkének, ha ajkai az örök hűséget égi üdvösségének újból elrebegethik!

Amott egy újonan felhantolt sírnál gyászos 16-17 éves leánykát látunk térdelve imádkozni. — Árcs halott halavány, szívzaggató fájdalmában már sírni sem tud; könnyei teljesen kiapadtak szép szelíd szeméből; csak időnként hallanni gőresős zokogását. — Ráborul a szegényes fejfára, forró esőkjáival áztatja annak minden betűjét, hogy alig olvashatjuk le a szavakat: „Itt nyugszik Havasi Sándor élt 22 évet!“ Csak pár nappal ezelőtt lőtte szíven magát e szerencsétlen fiatal iparos segéd; mert gőgös gazdája megtagadta tőle leányának Mariskának kezét, kit oly hévvel szeretett. — Hasztalan kérte a köszívű apát, az hajthatatlan maradt, sőt elűzte őt még a házából is. — E kettős csapást túl nem élhető.

is kegyeskedett, másrészt pedig azért, mert ma már a kivételes intézkedés hatálya megszűnő, közállapotaink és a hivatalos ügyvitelnek rendes menete szolgáltatja az adatokat, melyek feletti intézkedés a tekintetes közgyűlésnek törvényszabta illetékes hatásköréhez tartozik, s így szerencsés lehetek én is áttérni időszaki jelentésem tüzetes tárgyaira, azon legfőbb óhajommal, hogy meggyőzően száradok az oly híven és tisztán megőrzött közléte a legutóbb lezajlott sajnós esetekhez hasonlóktól megóva, jövőre ismét a hagyományos törvénytisztaság és rendszeret szakadatlan példáját tűntesse elő.

A közegészségi állapot a lefolyt 6 havi időszakon át a megye területén általában kielégítő — sőt nagyobb részben a felülmúlónál kedvező volt, mert nem csak a betegségek száma és velük aránylag a halálozás is eséklyre apadt, de a nyári forróság emelkedésével rendszerint karöltve járó hevenykóroknak is alig egy-két esete fordult elő, s különösen felemlítendő, miszerint augusztus hó közepétől szeptember hó végéig terjedő időszakban, mielőtt más években a betegforgalom rendszerint legnagyobb, a folyó évben a megye legtöbb részében a szörványos betegségek is oly feltűnően esékly számmal fordultak elő, hogy azok a constatalhatásra szükséges uralgó körjelleg mérvét sem öltötték, s általában az előfordult szörványos kórosatok közt leginkább az emésztő szervek szelíd lefolyású hurutja képezte gyógykezelés tárgyát.

A gyermekek egészségi állapota a szörványos kórokat illetőleg általában szinte kielégítő volt, de a heveny fertőző kórok közül a ronesoló toroklob két községben és a vörheny 5 községben járványos jelleggel fellépve, ezekre nézve a szabályszerű és gyógyintézkedéseknek erélyes alkalmazása vált szükségessé és sikerült is mindkét veszélyes kór terjedésének gátot vetni és a járvány megszüntetve a ronesoló toroklobban megbetegült 7 gyermek közül felgyógyult 4, meghalt 3, a vörheny kórtól lepett 60 gyermek közül pedig felgyógyult 45, meghalt 11 és jelenleg még gyógykezelés alatt áll 4.

Ezen kívül még az előző időszakban uralgott himlő és kanyaró járványoknak teljes megszűntése is ezen időszakra esik, nevezetesen a himlő még május havában uralgott 5 községben 40 kórosattal, kik közül felgyógyult 28, meghalt 12, a kanyaró pedig uralgott 3 községben összesen 72 kórosattal, kik közül felgyógyult 57, meghalt 15, s jelenleg mind ez említett járványos kórok a megye területén megszűntek.

Sajnos öngyilkosságnak a lefolyt 6 havi időszakon át 20 esete fordult elő, melyek közül 3 esetben lővés, 4 esetben villany oldattal önmérgezés, 1 esetben saját nyaka átmetszése, 1 esetben kutba ugrás, és 11 esetben felakasztás által hajtatott végre az önkivégzés; mellőzve a szerencsétlen áldozatok névszerű felsorolását, tisztelttel megjegyzem, hogy mindez eseteknél a teljesített szabályszerű orvosrendőri vizsgálatok által az öngyilkosság constataltatván, a gyászos tett való indokára vezető körülmények nem voltak kideríthetők.

Hasonlólag nagy számmal fordultak elő a véletlen szerencsétlenségi esetek, melyeknek összesen 31 egyén esett áldozatul, — nevezetesen fürdés közben és vízbe esés következtében vízbefulladásnak 18 egyén, magasbóli leesés által szenvedett zúzódás és rázkódásnak 7 egyén, leomló fal általi agyonnyomásnak 3 egyén, egy másfél éves gyermek loforrázásnak, végre terhes székér általi elgázolásnak 1 egyén és szinte 1 egyén vasuti vonat általi elgázolásnak estek áldozatul; mindezen szerencsétlenségi esetek közül a teljesített vizsgálatok folytán 3 esetre nézve merülve fel vétkes gondatlanságra vezethető körülmények, ezek iránt az illetékes bíróságok áttették.

Boncvizsgálat teljesített összesen 41, és pedig törvényszéki eseteknél 12, rendőri tekintetből 29; — a halál okai voltak az előbbieknél 7 esetben agysértés, 2 elvérzés lővés következtében, 1 mérgezési gyomorlob, 1 fulladás és 1 sebzés utáni elvérzés; a rendőri eseteknél 12 fulladás, 4 agyaguta, 2 agylobb, 3 villanymérgezés, 2 elvérzés, 2 itterpedés, 1 lázsenyv, 1 tüdőlob, 1 szívűdés és 1 tüdőgümőkór.

Jelentésemnek a közegészségügyet tárgyazó ezen része kielégítésül van szerencsém a népesedési mozgalmak számadatait a következőkben előterjeszteni, u. is:

A folyó évi május 1-től október hó 20-ig terjedő időszakban

	születt	meghalt	szaporodás
Nagy-Kanizsa város területén	307	287	20
tapolezai járásban	770	523	247
Sümegi	746	402	344
keszthelyi	557	328	229
kanizsai	575	370	205
pacsai	555	294	261
zalaegerszegi	509	341	168
novai	326	178	148
alsó-lendvai	682	283	399
letenyei	483	277	206
perlaki	676	433	243
csáktornyai	627	336	291
összesen:	6813	4052	2761

A hasznos háziállatok egészségi állapota — a sertések kivételével — általában kielégítő volt, és azok közt a lefolyt 6 havi időszak alatt antrax kóroban 1 drb, ló, 17 drb szarvasmarha és 10 drb juh, továbbá bőrféregben 3 drb és rüh kóroban szinte 3 drb ló képezte az óv- és gyógyintézkedések tárgyát; a sertések közt azonban az üzköz toroklob és lépene több községben járványos jelleggel ötve felette számos elhullásokat okozott, leginkább Pula, T. Dörög, Petend, Tapoleza, Kapoles, Monostor-Apát, Kékkut, Tördemitz, B. Tomaj és Teke nye községekben, de ezeken kívül más helyeken is — habár kisebb mérvben fordultak elő ily járványos kórosatok, s miután ezekre nézve a kerekpemp megített hatóság intézkedések fogantatja sem eredményezte a kívánt sikert, főleg azért, mert a sertések kellő gondozása általában elhanyagoltatik, s mert részben az állatgyógyá-

szati ismeretek hiánya is tapasztalható volt az ily bajok sikeres orvoslása körül, ugyanazért kötelességemnek ismertem az ügyről a magas minisztériumhoz jelentést tenni, azon kérelemmel, hogy az említett ragályos kórok sikeres gyógykezelésének szakértői megállapítására állami állatorvosokat kiküldeni kegyeskedjek, mely kérelem teljesítve, a kiküldött állami állatorvosok a kellő vizsgálatokat eszközölték, s annak alapján adandó szakértői véleményük irányul fog szolgálni ily bajoknak remélhető sikeres gyógykezelésére.

E jelentésem tárgyát képező 6 havi időszak alatt a szarvasmarha járási és kereskedelmi forgalma az előbbi időszakhoz viszonyítva nevezetesen gyarapodást mutat, mit tanúsít az, hogy folyó évi május hó 1-től október hó 20-ig a központból a megyebeli kör- és községi jegyzők részére összesen kiosztott 79,844 darab 5 krros és 19,569 drb 3 krros — összesen 99,413 darab járási úrlap, melyért összesen 4579 firt 27 kr bélyeg illeték szolgáltattatott át a királyi adóhivatalba.

A nemkevesebb fontos léonélves ügyet érdeklőleg ezuttal is hálás köszönettel kell kiemelnem a nagyméltóságú földmívelés-, ipar- és kereskedelmi minisztérium azon kegyességét, melyvel meggyőzően előmozdítását különös segélyezésben és kivételes intézkedésekben részesíteni méltóztatott, melyeknek közhaszná ma már a tenyésztés fejlesztésének pozitív adatokkal igazolt sikeres előhaladásában tapasztalható, — így a folyó évi fedezési időny alatt 19 állomáson 54 darabra felszaporított állami ménnek után az ezen évi fedezési eredmény az előbbi évit is jóval túlhaladva 2652 darabot tett ki, továbbá a magas minisztérium által összesen 1290 firt méntartási segélyben részesített és magánosok tulajdonában lévő 18 drb jelesebb ménekkel fedezett kanczák száma 1114 volt, és ezen kívül még a megyében összesen 79 drb magán ménnek részére szolgáltattak ki kellő szakvizsgálatok folytán tenyész igazolványok, továbbá egy a mult mint a jelen évben is 4—4 összesen 8 drb jeles minőségűeknek talált 2 éves ménesikók — hogy a megyei léonélvesztés hasznára apalovakul megtartassanak illetőleg felneveltesse — a magas minisztérium által évi nevelési segélyben részesítettek, a jövő évre pedig ugyan az ezen évi fedezési eredmény alapján a kir. méntelep parancsnoksággal tartott tárgyalás utján 67-ben állapított meg az e megyére okvetlenül szükséges és remélhetőleg engedélyezendő állami ménnek száma, mi a tenyésztés nagy és sikeres lendületét eléggé igazolja, főleg viszonyítva azon tényadathoz, hogy még az 1878. évben is csak 22 volt a megyére engedélyezett állami ménnek száma, és ezek felhasználása illetőleg az ezek utáni fedezési eredmény sem volt kielégítő, mert a fedezett kanczák száma alig haladta túl az 500-at; — végre még hálás köszönettel kell felemlítenem, hogy a magas minisztérium ez évben is meggyőzően részére az általános léonélvesztési jutalmazáson felül még külön 60 drb s így összesen 120 drb arany díjakat adományozni kegyeskedvén, ezen díjaknak a folyó évi augusztus havában Bellatinczon, Csáktornyán, Perlakon és Nagy-Kanizsán történt kiosztása alkalmával is közelismeréssel volt tapasztalható ugy az elővezetett anyavanczák és esikók számában, valamint azoknak kiváló minőségében is a helyes irányu tenyészítésnek sikeres előhaladása.

A közbiztonság állapotát illetőleg, már jelentésemnek bevezető részében bátor voltam felemlíteni, miszerint a lefolyt időszak alatt fordultak elő a megye területén oly felette sajnós rendzavarási esetek, melyek folytán szükségessé vált, hogy a közbiztonság rendkívüli intézkedés oltalma alá helyeztessék. Amde azon esetek, ugy azoknak természete — valamint felmerülte, lefolyása, és az azok iránt fogantatosított eljárás tekintetéből is egyáltalán nem sorolhatók megyei közbiztonsági viszonyainknak rendes keretébe, és ép azért — de másrészt azon okból is, mert azok a köztudomásnak ugy is eléggé sajnósan ismert tárgyai és illetékes elintézésük is a törvény útjára tartozik, azoknak újabbán is jelen időszaki jelentésemben foglalatát helyén levőnek nem találhatván, csak is a közérdek általános tekintetéből és azon alapon, hogy ma már a rendkívüli intézkedések megszüntetve rendes viszonyoknak örvendhetünk, ennek sértetlen fenntartásába vetett bizalommal ugyan, de egyszermind azon kötelesség érzetnél fogva, melyvel annak sikeres eszközése iránt tartozunk, bátor vagyok kérni a mélyen tisztelt közgyűlést, hogy általános és hatályos irányul szolgáló határozatával, a községi helyhatóságokat — illetőleg a községi képviselő testületeket és azok végrehajtó közegeit az előjárókat a helyi biztonságnak minden körülmények közt sértetlen megóvására irányuló kötelek szakadatlan pontos teljesítésére annak terhe alatt újabbán és szigorúan kötelezni méltóztatassék, miszerint ebbeli mulasztásuk esetében nem csupán a hivatalos kötelesség megsértéséért avagy annak hanyag teljesítéséért — hanem az előidéztet avagy mag nem gátolt veszélyért és következményeiert is felelősséggel tartoznak.

A jelzett rendzavarási eseteken kívül a közbiztonság állapota, főleg június július és október haván át — valamint augusztus hó első felében is általában kielégítő volt, a mennyiben ezen időn át a személybiztonságot sértő büntettek nem követtek el, a vagyonbiztonság ellen pedig összesen betöréses tolvajságot 16, egyszerű tolvajságot 27 és állattolvajságot 19 esetben fordult elő, mely utóbbiaknál összesen 16 darab ló, 2 ökör, 5 tehén és 39 darab sertés tolvajoltottat el, — ezen összesen 62 tolvajsági esetek közül a vétkes tettesek 45 esetnél nyomonztattak ki és szolgáltattak át az illetékes bíróságnak, az eltolvajolt tárgyak pedig 39 esetben és ezen kívül az előző időszakokban elkövetett 17 tolvajlasi — s így összesen 56 esetben kutattattak ki és adattak vissza igazolt tulajdonosaiknak; itt meg kell jegyezmem, hogy főleg a lopások legnagyobb részénél a tettesek vándorcigányok voltak, kik ma már nem csupán a vagyonbiztonságnak de egyáltalán a közbátorlérnek legveszélyesebb megtámadói, mert míg az előtt csak a környüreltetli visszaélással a kéregetés ürügye alatt tűzték lopásaikat, ma már nagy számu szekeres hordákban egész félelmes táboroként szállonganak szerteszét megyéről megyére, vidékről vidékre, nem csak a lopás, hanem

a rablás, gyilkosság és legirtózatossab bünmerényletekre minden alkalommal készen és az üldözés elől könnyen menekülő módon, mint azt oly számos és eléggé sajnós példák igazolják; ugyanazért a vándorcigányokra nézve — mint véleményem szerint egyedül sikert biztosító eljárás — a megyei közigazgatási bizottság által javaslatba hozott és a jelen közgyűlés tárgysorába külön felvett szabályrendeleti intézkedést bátor vagyok ezuttal előre is a tekintetes közgyűlés kegyes figyelmébe ajánlani.

A lefolyt időszaknak többi részében, vagyis május, szeptember és augusztus hó második felében az előfordult bünések egy szám mint minőségére nézve kedvezőtlenebbnek tüntetik elő közbiztonságunk állapotát, nevezetesen elkövetett 4 agyonverés, 1 rablás és azonkívül még 2 gyilkosság és mindkettőt tiltott viszonyból származó boszu miatt, — ezen 7 eset közül hatnál a vétkes tettesek kinyomoztatván, a bíróságnak átszolgáltattak, a hetediknél — mely a balaton-henyvi erdőben Kertész Mihály számadó juhász agyonverésével követtetett el, a tettesek nyomozása még folyamatban van. Ugyanezen időszak alatt a közbiztonságot főleg meggyőzően Vas és Veszprém megyékkel határos részében többször fégyveres esavargók általi veszélyeztetésnek híre is nyugtalanítá és erre különösen a hírhedt Savanyu Józsi és rabló társai szolgáltattak okot kiknek elfogása végett többszörösen nagyobb számú foglárás által a nevezett megyékkel együttes nyomozás is teljesítetett, bár mindezekig sikertelenül, mégis azon eredményvel, hogy a Savanyu Józsi ahéven több helyeken nagyobb pénzüsszeget tett betengetés és fégyvető levélírások egyik tettese Solyom István szent-antalfai lakos személyében kinyomoztatván, a bíróságnak átszolgáltattott; — másfelől pedig a gonosztevőknek a Somogy megyében hatályban levő rögtönbíráskodás előli beszökése ellen vált szükségessé a nevezett megyével határos vidékeken a legerélyesebb közbiztonsági intézkedések fogantatosítása, a mi sikeresen teljesítetett is.

A fentebb említett két és fél havi időn át a vagyonbiztonság ellen elkövetett betöréses tolvajságot 21, egyszerű tolvajságot 35 és állat tolvajságot 16; — ezen összesen 72 tolvajsági esetek közül a vétkes tettesek 51 esetenl nyomonztattak ki és szolgáltattak át az illetékes bíróságoknak s ezen kívül egy a filőzei hegnyen elkövetett betöréses tolvajságot tettesének elfogása nyomán egy 16 személyből szervezett tolvajbanda kutattatott ki és szolgáltattott át a nálók összehalmozva volt nagy mennyiségű lopott tárgyakkal együtt a bíróságnak, mely banda több vasmegyei hegyi lakosok szövetségében a tolvajlást évek óta rendszeresen űzte és az előnyomozás alatt 70-nél több lopás elkövetőjének derült ki.

E jelentésem tárgyát képező 6 havi időszak alatt, a megállapított örkerületek szerint teljesített foglár örjáratok által engedély nélküli fégyvertartás miatt 27 egyén és vadászati kihágásért 11 egyén jelentetett fel, igazolvány hiánya miatt pedig letartóztatott és az illetékes hatóságoknak átszolgáltattott 53 esavargó egyén.

A közmunka és utépítészeti ügyre nézve, miután az a novemberi közgyűlésnek különben is tüzetes tárgyat képezendő, és az utépítészeti tervezetben előirányzott munkafeladványok teljesítésének valamint a közmunka váltásági és természetbeni szolgálványok lerováának felülvizsgálása az utfélygelő bizottságok által járásonként már részben meg is kezdetett s legközelebb az összes járásokban befejezteni fog, melynek eredménye szinte a novemberi közgyűlés elé terjesztetik, s így azzal a kellő felülvizsgálat által megállapított részletes adatok szolgálólandak a mélyen tisztelt közgyűlés tüzetes számonvétele alapjául, ugyanazért ezuttal csak is a t. évi május hó 1-től szeptember hó végéig fogantatosított utépítészeti műveletek átlagos kimutatását van szerencsém a központi nyilvántartás alapján a következőkben előterjeszteni, u. is: a jelzett idő alatt közmunkával szállítottatott kavics 23,709 1/2 kupac, maradt telát október havára szállítandó 1180 kupac, kő szállítottatott 1377 kupac, maradt szállítandó 198 kupac, utakolvas teljesített közmunkával 302,794 meter, készpénzért 12,370 meter, és szinte készpénzért szállítottatott kavics 525 kupac; ezen munkákra a helyben hagyott költség-előirányzat alapján kifizettetett az utépítészeti alaplól:

Kavics és kő előállítására	19,427 firt 93 kr.
Kavics és kőbánya bérekre	746 firt — kr.
Hidak építése és javítására	20,268 firt 27 kr.
Uttest tartozékai és korlátokra	338 firt — kr.
Szerszám javítás és beszerzésre	487 firt 40 kr.
Végre a bak-regedei utépítési részletre	5000 firt — kr.
összesen:	46,267 firt 60 kr.

Az államuti kavicsvállalat után befolyt eddig 13,660 forint, ebből kavicstermelésre kiadás volt 1759 forint s így tisztán maradt az utféntartási alap javára 11,901 forint, melyhez adva a felülvizsgálat után még járandó részlet összeget, azzal együtt az ezen évre vállaltatott eredményül előirányzott 15 ezer forint teljesen befolyt fog.

Ugyan a központi számvéői nyilvántartás szerint a folyó évre előirt s részben előző évi hátralékul fennforgott közmunka váltáságból folyó október hó 28-ig befizettetett az utépítészeti pénztárba:

J á r á s	Befizettetett		Hátralékban maradt	
	forint	kr.	forint	kr.
Tapoleza	8709	50	1266	90
Sümeg	7269	55	57	19
Keszthely	4262	19	178	45
Kanizsa	6049	68	—	56
Pacsa	6098	40	—	—
Zala-Egerszeg	7468	81	920	71
Nova	3169	64	563	62
Letenye	4583	95	1367	31
Lendva	8113	29	440	29
Perlak	6046	—	6	40
Csáktornyai	5083	60	573	90
Nagy-Kanizsa város	2997	44	—	—
összesen:	70751	15	5375	33

Az 1879. évi 37-ik t. c. értelmében a f. évre elő-
írt katonabezállásolási pótdalókat f. október 28-ig az
alatt számvévi részletes kimutatás szerint befizetett
összesen 35,435 frt 35 kr., maradt tehát még befizet-
endő az előző évről hátralékban maradt 54,872 frt 94
kr. együtt összesen 57,279 frt 9 kr.; s itt megjegye-
zem, hogy a múlt évi szeptemberi közgyűlés alkalmá-
val a katonabezállásolási pótdaló hátralék 69,369 frt-ot
tett ki s így a tényleges hátralék ez évben 12 ezer fo-
rintot apadt.

A f. évi május hó 1-től október hó 25-éig a me-
gye területén előfordult tüzesések száma 68 — s így
az előző időszakban előfordultaknál 5-tel kevesebb volt,
az összes elhamvasztott érték a hivatalos kárfevételek
szerint 209,112 frt-ot tett ki, melyből biztosítva volt
37,996 frt s így a biztosítatlan szenvedett kár 61,126
frt-ig rug.

A tűz támadásának oka a teljesített vizsgálatok
szerint 7 esetben villám csapás, 9 esetben gondatlanság
s 42 esetben kideríthetetlen volt, 10 esemél pedig gyuj-
tás gyanúja forogván fenn, mindezekre nézve a törvény
szabta eljárás teljesített.

A megye házi és árvapénztárainak törvény által
rendelt havi vizsgálatát az illető bizottsággal teljesítvén,
az arról szóló hivatalos jegyzőkönyvet a f. évi május hó
megjegyzéssel mutatom be, hogy mindkét pénztár min-
denkor teljes rendben és a pénztári kezelés hiánytalan-
nak találtott.

A megye törzsvagyona a fentebb említett pénztári
vizsgálati jegyzőkönyvek és a f. évi május hó 1-től október hó
közéig nyilvántartás szerint áll — részint földtermen-
tesítési és takarékpénztári, részint pedig magán kötvé-
nyekben gyűmölésözleg elhelyezett 19,056 frt 11 kr.
tőke és ezután esedékessé vált 816 frt kamat követel-
ésből, mely utóbbinak behajtása iránt az intézkedés
megtétetett.

Vége van szerencsém a megyei központi és ösz-
ses járási hivataloknak valamint az árvaszékek ügy-
forgalmi és tevékenységi kimutatását a f. évi május hó
1-től október hó 20-áig terjedő időszakra a következők-
ben előterjesztem, ugyanis:

	Május 1. volt hátral.	Befolyt októ- ber 20-ig	Ösze- sen	Elin- tézte- tett	Marad- tátra- lék
Alispáni hivatal	674	10071	10745	9816	929
Megeyi árvaszék	3450	9228	12678	10285	2393
Megeyi számvéviség	234	2624	2858	2842	16
Kanizsa város tanácsa	60	3952	4012	3960	52
Tapolezai járás	190	3223	3413	3413	—
Sümegei " "	—	2897	2897	2870	27
Keszthelyi " "	94	1893	1987	1887	100
Kanizsai " "	9	4084	4093	4093	—
Pacsai " "	—	3123	3123	2823	300
Zala-egerszegi " "	63	4656	4719	4702	17
Novai " "	8	2487	2495	2482	13
Alsó-lendvai " "	—	3287	3287	3164	123
Letenyei " "	59	2905	2964	2931	33
Perlaki " "	91	2795	2886	2876	10
Csáktornyai " "	52	1794	1846	1835	11
Összesen:	4984	59019	64003	59979	4024

Kelt Zala-Egerszegben 1883. október 27-én.

Svastits Benó sk.
alispán.

Értekezlet a megyei tisztújítás tárgyában.

Több bizottsági tag által október hó 29-én d. u.
3 órára, a megyeház nagy termébe hirdetett értekez-
leten a jelzett időre a bizottsági tagok szép számmal
jelentek meg.

Az értekezlet elnökévé Tolnay Károly úr kére-
tett fel, ki a fényszó kiütését megköszönve, az elnöki
székét elfoglalta. Beszédében utalt arra, hogy a jelen
értekezlet célja a jövő tisztújítást illetőleg közös meg-
állapodásra jutni s kérdést intéz, vajlon az értekezlet-
nek szándéka-e már ma a központi tisztviselőkre nézve
a kijelölést megtenni vagy sem?

Háczky Kálmán biz. tag úr előadja, hogy azon
néhány bizottsági tagot, a kik a mai összejövetelre a
meghívást széküldöttek, azon elv vezérelte, hogy köz-
s megállapodásra jussunk és lehetőleg elkerüljük a
régii időben felmerült szokott surlódásokat. Nézete szer-
int most minden járásra egy elnök volna választandó,
a ki a saját járásába tartozó bizottsági tagokat egybe-
híván, egy közös értekezleten állapítsák meg jelöltjeiket
s ki kellene mondani, hogy a járás többsége által felál-
lított jelöltek támogatni minden járásbeli bizottsági tag
morális kötelességének ismerje.

Skublics László biz. tag élénk emlékezetében
van, hogy sokszor a járásban többséget nyert jelet a
választásnál megbukott s ép ez okból senkit sem lehet
erkölesileg kötelezni, hogy a saját kerületében többséget
nyert jelöltekre kell szavaznia. Nézete szerint e kijelölés
csak a bizottsági tagok tájékoztatásul szolgálja.

Bessenyei Ernő biz. tag úr előtte szólóval nem
ért egyet. Ez értekezletnek célja az, hogy egy központi
bizottság választassék, hova a vidéki értekezletek hatá-
rozatai beterjesztetnek. A központ ezután értesítene az
egy-egy járást, hogy mindegyik járásban kik a jelöltek?
Helyek mindegyik járás köllőleg lenne informálva a má-
sik járás jelöltjeiről s mindegyik járás a másik járás
jelöltjeit respectálná. Az erköles kötelességet ő csak
is így érti, főleg azon tisztviselőkre nézve, kikkel a já-
rások közvetlenül érintkeznek. — A járási kiküldöttek
e választást a tisztújítást megelőzőleg 3—4 nappal tu-
datnák a központtal. Szükséges volna tehát egy köz-
ponti bizottság választása, valamint minden járás szá-
mára egy elnök választatnék.

Novák Ferenc biz. tag úr kijelenti, hogy néze-
tet előtte szóló kimerítette. Még csak azt adja hozzá,
hogy a mai értekezlet még a központi tisztviselők ki-
jelölésébe se becsatlakozzék, hanem választson minden
járára nézve egy-egy kiküldöttet, a ki a járásban levő

biz. tagokat értekezletre hívna egybe s egyik járás a
másik járás kijelölését illetve megállapodásait vegye
kellő figyelembe.

Hertelendy Béla biz. tag úr szívesen hozzájár-
ul Bessenyei Ernő biz. tag úr indítványához, csak azt
kérné még kimondatni, hogy a megalakítandó központ-
hoz a járások részéről az eredmény legalább a választ-
ást megelőzőleg két héttel adassék be, hogy a köz-
ponti bizottságnak ideje legyen az eredményt az egyes
járással tájékoztatás végett még a tisztújítás előtt
megküldeni.

B. Puttyány Géza biz. tag úr a dolog termé-
zetéből kifolyónak tartja, hogy a járások megállapo-
dásai a központhoz beterjesztessenek s azután kell egy
nagy értekezletet tartani s így a központ a választást
megelőzőleg tárgyalja az egyes járások határozatait. A
járással részéről kiküldött tagok egyúttal a központi
bizottságnak is tagjai lennének.

Plihál Ferenc biz. tag úr nézete szerint az ér-
tekezlet célja, hogy a legközelebbi tisztújítás a közigaz-
gatás megrendítése nélkül ejtessék meg és kellő garan-
tiát nyújtó tisztviselői kar választassék. Alkotmányos
jogokat senkitől sem lehet elvenni s így azok felett vagy
azok nélkül, kik mincenek jelen, határozni bajos. Nem
tartaná azt sem helyesnek kimondani, hogy a kit a járás
többsége kijelölt, ezt támogatni a többiek erköles
kötelessége lenne, hanem a központi bizottság törekedjék
az egyesítésre. A járásokra nézve óhajtatandó volna, ha
minden egyes járás a másik járásnak nyilvántartott óha-
ját respectálja.

Skublics László biz. tag úr a maga részéről
újbol tiltakozik az ellen, hogy erköles kötelességet kel-
jen vállalni a járások által eszközölt megállapodások
keresztülvitelére nézve.

Nagy István biz. tag úr felszólalásában fejtegeti,
hogy előtte szólók beszédéből alkotmányos féltékenység
tünik ki, hogy a kit egyik járás támogat, a másik is
köteles támogatni. Ő ebben nem lát alkotmányos sérel-
met. Miután minden bizottsági tag meg lett hívva, tehát
a távollevők kötelesek belegeyezni abba, a mi itt hatá-
rozva lesz. Így ha ő nem jött volna el, belenyugodott
volna a többség határozatába. Szónok e szokatlan fejte-
getéseit általános „eláll“ szavakkal kísérelte értekezletre.
Végül újbol szóhoz jutva kijelenti, hogy osztja azon né-
zetet, miszerint központi bizottság alakíttassék és minden
járára egy kiküldött választassék.

Bessenyei Ernő biz. tag úr egy központi bi-
zottság alakításának szükségességét hangsúlyozza. Hisz
többen említették, hogy a járások megállapodásai a többi
járással közöltessenek. Ez pedig központi bizottság nélkül
nem eszközölhető. Oszítja azon nézetet, mely alkotmányos
sérlemet lát abban, hogy egyik járás a másik járás jelöl-
teire nézve erköles kötelességet vállaljon meggyőződése
nélkül, de lassuk a dolog praktikumát. Ha p. o. vala-
mely állásra 2—3 jelet van, nem-e jó ilyenkor tudni,
hogy a járás kit akar? Ez szerinte mindenkor figye-
lembe veendő, bár kötelező erővel nem bír.

Csertán Károly biz. tag úr nézete szerint a járási
értekezlet arra való, hogy mindenki köllőképpen legyen
informálva a járás jelöltjei iránt, bár kötelező erővel
határozata nem bír. Központi bizottság alakítása felesle-
ges, inkább nyilt levélben teendők közzé a járások jelen-
tési. Véleménye szerint elegendő minden járás részére
egy-egy elnök, a ki a járása területén levő bizottsági
tagokat értekezletre egybehívja és egy központi elnök,
a ki a járások megállapodásait a nagy közönségnek ér-
tésére adná.

Koller Ferenc biz. tag úr oda nyilatkozik, hogy
a dolog egyszerűsítendő. A járási kiküldöttek referálná
nak a központi bizottságnak, ez pedig a választást mege-
lőző napon tartandó nagy értekezletnek.

Ezek után elnök úr ritka tapintattal összegezvén
a többség intencióját, a következő határozatot mondotta
ki: Minden egyes járás részére egy kiküldött választatik,
kinek feladata lesz a járás területén levő bizottsági tago-
kat értekezletre egybehívni s mind a központi, mind a já-
rási tisztviselőkre nézve a kijelölést megtenni. A járások
ezen határozatait a kiküldött bizottsági tagok beadják a
központi elnöknek, a ki a választást megelőző napon (dec.
16-án) d. u. 6 órákor tartandó nagy értekezlet elé fogja
terjeszteni a járások megállapodásait.

Ezen határozat kimondása után a jelen volt bizott-
sági tagok központi elnöknek egyhangulag Tolnay Károly
urat választották.

Egyúttal Isó Ferenc biz. tag úr indítványára ha-
tározatilag kimondatott, hogy a kiküldendő bizottsági tag
ne egy oldalú véleményt, hanem jegyzőkönyvi határo-
zatot küldjön be a központi elnökhöz.

Az egyes járásokra a következő bizottsági tag
urak, mint kiküldöttek lettek megválasztva:

a tapolezai járásra: Bogay István
a keszthelyi járásra: Bogay Máté
a pacsai járásra: Novák Ferenc
a letenyei járásra: Erdélyi Mihály
a perlaki járásra: Szabó Imre
a lendvai járásra: Hajós Mihály
a novai járásra: Balaton József
a zala-egerszegi járásra: Árvay István
a sümegei járásra: Bessenyei Ernő
a kanizsai járásra: Eperjessy Sándor
a csáktornyai járásra: Molnár Elek urnak.

Eperjessy Sándor, Csertán Károly, Plihál
Ferenc biz. tag urak hangsúlyozták annak célszerűségét
és szükségességét, hogy az egyes járások megállapodásai
hirlapilag tétessenek közzé, azonban az értekezlet ezen
ajánlatot nem fogadta el.

Novák Ferenc biz. tag úr azon kérdést veti fel,
nem lenne-e célszerű már most kitzüni a járási conferen-
tiák határidejét?

Árvay István biz. tag úr, mint a megyei igazoló
választmány elnöke figyelmezteti az értekezletet arra,
hogy a járási conferentiák a novemberi közgyűlés előtt
semmi szín alatt meg nem tarthatók; mert a mely he-
lyeken a bizottsági tagok még mincenek megválasztva,
azok pótválasztására november hó 8-ika állapított meg

a közgyűlés által, hogy a pótlólag megválasztottak is a
november hó 26-án tartandó rendkívüli közgyűlésig a
törvényszabta felszólamlási határidő megtartása mellett
igazolathassanak s így a járási conferentiákon ezek is
jogaikat gyakorolhassák.

Miután elnök úr felkérte, hogy az értekezletek
egybehívására kiküldött bizottsági tagokat a választás-
ról értesíteni sziveskedjék; az értekezlet az elnök urnak
a gyűlés tapintatos vezetéséért köszönetét fejezte ki.

Az értekezlet bezárása előtt Háczky Kálmán biz.
tag úr melegen ajánla a bizottsági tagok figyelmébe egy
megyei kör alakításának szükségességét s egyúttal öröm-
mel tudatá, hogy már is tekintélyes bizottsági tagok ha-
sonló nézetnek adtak kifejezést az által, hogy aláírásuk-
kal a belépésre magukat kötelezték. — Ezen tövös
eszmé megpendítésekor a bizottsági tagok nagyobb része
már eltávozván, érdemleges határozat nem hozatott,
hanem indítványozó úr felkérte, hogy az eszmének
minél több pártolót szerezní s azt mielőbb megvalósítani
sziveskedjék.

Az értekezlet 3¹⁵ órákor ért véget.

Helyi megyei és vegyes hírek.

Halottak napját mindenkor kegyelettel ünnepli a
kereszténység. Jól esik a szívnek az elhunytak emez
ünnepe a nyugsgó élet zajos légköréből kibontakozva,
a temetőbe, e csendes magányba vonulni s szeretetünk
egész melegével áldozni elhunyt drága kedveseink möh-
lepte sírhantjainál. Verőfényes őszi nap kedvezett az idén
a szeretet és hála ezen ünnepeinek. — Már kora délután
benépesült a máskor elhagyott hely, kiki sietett drága
övéi sírját feldiszíteni, arra koszorút helyezni, este pedig
egész fénytengert árasztottak szét a sírokon meggyújtott
gyertyák, lámpionok és fáklyák. Füstjük egész gomolyban
szállt fel, mintha a sírok között szent áhitattal járók
hő fohászait vitte volna fel a magasba az ég bitor trónja
elő az elszállt lelkek drága tüvéért. Nehéz lélekkel, szo-
rult kebellet váltak meg késő este a multak emlékének
áldozó hívek.

Glavina Lajos főispán úr ömeltósága — miután
megyénk területén a törvényes rend teljesen helyre állt
— a belügyminiszterium részéről a kormánybiztosi teen-
dőköt felmentetett.

Az országos vörös-kereszt egylet zala-egerszegi
fiókja által október hó 29-én az „Arany-Bárány“ ven-
déglo casinói helyiségében tartott és sétahangversenyvel
egybekötött táncmulatságon előkelő közönség gyűlt egybe
s a feszelen mulatság kitünően sikerült. A fényes siker
körül az oroszlan rész az egyesület fíradhatlan elnökeit
Svastits Benóné és Skublics Jenóné urhölgyet illeti.
— Az első négyest 20 pár táncolta. Jelen voltak:
Botka Róza (Ujfalu), Botka nővérek (Hahót), Csillagh
nővérek, Goreczky I., Königmayer nővérek (Neszele),
Simon N. (Sümege-Mihályfa), Skublics Eugenia (Bessenye),
Skublics Mária, Szecsódy Mariska, Sladovics Mariska
(Boldogfa), Takács N. (Sümege), Vízgy Gízella urhölgyek;
Goreczky Nándorné, Skublics Zsigáné, Skublics Lászlóné,
Sturm Györgyné urnók. A kedélyes mulatság reggelig
tartott és a jótékony célra 46 frtot jövedelmezett.

Kinevezés. O felsége f. évi október 25-én Bécsben
kelt legfelsőbb elhatározásával a magyar- és a magyar-
horvát-szlavon esendőségben az előléptetésre alkalmas
rangidősb és próbaszolgálatra vezényelt tiszték rangjá-
nak fenntartása mellett f. évi november hó 1-ével kine-
vezni méltóztatott Kubass Mihály főhadnagyot a csen-
dőségi próbaszolgálatra behívott volt megyei főcsen-
dőtiszt II. oszt. századosra, továbbá Baksay Sándor
tiszthelyettes, színte próbaszolgálatra behívott keszthelyi
járási alecsendőtiszt, hadnagygyá.

Megeyi bizottsági tagok pótválasztása. A megeyi
törvényhatóság október hó 29-én és folytatva tartott
bizottsági közgyűlésének határozata folytán a kilépések
által 1884. évre üresedésbe jövő megeyi bizottsági tag-
sági helyekre a f. évi szeptember hó 25-ére kitűzött és
a tapolezai, nemes-apátú és posturani választó kerület-
ben meg nem tartott, a hodosáni választó kerületben
pedig megsemmisített választások helyett, valamint az
alsó-vidoveci, paksai, dobrónaki, letenyei, választó ke-
rületekben lemondás folytán üresedésbe jött egy-egy
tagsági helyekre eszközözendő pótválasztások határide-
jéül f. évi november hó 8-ik napja tűzetett ki.

A pacsai járásban levő megeyi bizottsági tagokat
Novák Ferenc ömeltósága, mint az október hó 29-én
a megeyi tisztújítás érdekében tartott értekezlet által a
pacsai járásra kiküldött elnök, december hó 5-ére hívta
össze Pacsára, hogy ott a kijelölést a központi és járási
tisztviselőkre nézve megtgyék.

Esküvő. Tóth Lajos mihályfi tanító úr, a ki a
helybeli községi népiskolánál is működött, október hó
25-én vezette oltárhoz Csab-Rendeken Joos Anna kis-
asszonyt, a csabrendeki állami népiskola egyik rendes
tanítónőjét.

Athelyezés. Lendvai József kir. pénzügyi biztos,
a ki már tíz éven túl Nagy-Kanizsán közmegelegedésre
müködött, Keszthelyre athelyeztetett, helyére pedig Ger-
hart Sándor neveztetett ki.

Tűz. Október hó 31-én este 10¹⁴ órákor Sajtörön
Steiner Simon Váliczka pusztai lakosnak üres pajtája
kigyulladt s a Stolezer testvéreknek közvetlen somszéd-
ságban levő pajtája szintén elégett, valamint a pajtában
volt 100 szekér takarmány, 100 kereszt tavaszi szalma,
900 kereszt őszi szalma, 20 kereszt csépleten rozs. Az
összes kár 3250 frtra becsültetett. Az épület 800 frt
erejéig volt biztosítva. A tűz állítólag szándékos gyújtás
folytán támadt, azonban a szolgabírói hivatal által vizs-
gálat teljesítettvén, de a tűz keletkezésének oka felderít-
hető nem volt.

Nagylelkű alapítvány. Léway Henrik, az első ma-
gyar ált. biztosító társaság nagyérdemű igazgatója a
kis-baráti hegyen szüretet tartván, midőn Győrmegeye
és a szomszédmegyékből egybesereglett fényes vendég-
koszorú nevében Laszberg Rezső gróf, Győrmegeye alispá-
nra poharát emelte a szivessegen kifogyhatlan házi-
ura és nejeire, Léway Henrik felállott és egy hatásos

beszéd kíséretében tízezer forintot alapítványt tett a győrmezei tisztikar javára létesítendő tisztialap megteremtésére. Kitünő eljennel fogadta a jelen volt közönség a bőkezű háziúr e nagylelkű alapítványát, melylyel oly emléket emelt örökre nevének, melyet nemcsak Győrmeze, de a haza összes polgárai tisztelettel fognak környezni.

A benzencélföldi templom tornyának felépítése befejeztetvén, a szombathelyi káptalan részéről a felülvizsgálatot dr. István Vilmos szentszéki ülnök és Brenner József szombathelyi építész urak f. hó 2-án teljesítették.

A közmunka váltáság pénzek behajtása körül, mint értesülünk, városunkban évről évre a legnagyobb rendtelenség észlelhető. Így az október hó 27-én megjelent megyei közmunka computus alkalmával kitént, hogy a múlt évről 307 frt, a jelen évről pedig 401 frt. hátralék van. Mint halljuk, a lezároló bizottság tekintettel arra, hogy városunk hátralékban, az ez évi 401 frt. hátralék kétszeres bevételel fogja a november havi megyei rendkívüli közgyűlés előtt véleményezni. — E nagy mennyiségű közmunka hátralékban annyival is inkább csudálkozunk; mert a városi képviselő testület több gyűlésen foglalkozott a közmunka váltáság ügyével, hozott is határozatot a behajtásra vonatkozólag, csak hogy persze az a baj, hogy az ily üdvös határozatok legtöbbször a papíron vannak.

Tűz. Zala-Istvánban október 29-én hajnalban tűz ütött ki, a mely elhamvasztott két házat, három pajtát és más apró épületet. Bennégett 1 db. tehén, 1 borjú és 3 sertés. A tűz oka eddig ismeretlen, valószínű, hogy gondatlanságból származott.

Gazdatlan lovak. Az október hó 29-én városunkban tartott országos vásárbán egy pár pejszörű 300 frtot érő ló, szerszámmal, jó kocisival, 2 pakroccal gazdátlanul találtott. A teljesített nyomozás szerint a lovak árulója akkor állt odább, midőn két Somogy-hetési ember a lovakat felismerte, hogy azok Kovács Sándor esokonyai lakostól lopattak el. Kinyomoztatott továbbá, hogy a lovakat Papp Illés pülsökfői lakos árulta. — A lótolvaj elfogatása iránt az illetékes hatóság a szükséges intézkedést megtette.

A sós percek idényének bekövetkezése tekintetéből figyelmeztetjük süttő mestereinket, térjenek el valahára azon ós időbeli piszkos módtól, miszerint a sós percek hosszú póznára fűzve, hó, eső, por és mindenféle rondaság hezsa férhetőségének kitéve, undorító szutykos fiúk által árultatják a városban szeltében hurcolva. Ki ezt látja és azt is, hogy a szurtos fiúk miként bának a reájuk bízott süteménnyel, bizonyosan óvakodik abból vásárolni. Kövessék más városbeliek példáját, hol a süteményt vízhatlan takaróval bevont kosárban árulják az utcán. Általában nem mondhatjuk a sütemények nyilvános árulásának módjait kielégítőnek, mert eső, hó, szél, por és az égető napsugaraknak kitett sütemény éppen nem étvágy ingerlő, sőt rendőreleg nem is tűrhető. Allitának tehát alkalmas helyen egy csinos házikót, melyben mindannyian megférjenek és a süteményeket kellő tisztasággal árulhassák.

Gyászhir. Radits József nyugalmazott kapitány Bánok-Szent-Györgyön elhunyt. — Temetésén a vidékbeli értelmiség szép számmal jelent meg. Béke poraira!

Késsel megszurta. F. hó 1-én Andrásidán a busú napján este felé Gombossy Jánosné eselédháza előtt Vég Sándort, Katona István községbíró kocsisát, a ki gazdája parancsából egyik községi esküdtért ment, az ut mellett levő sáncból előbukkanó több vidéki legény bortól ittas állapotban minden ok nélkül megtámadta. A támadók közül Ferkóca József zala-szent-györgyi lakos említett kocsis arcának balrészét egy késsel keresztül szurva felhasította annyira, hogy arcát úgy kellett összevarrni.

Véres vérekedés volt október hó 28-án este Csátáron a korezmában. A községbeli legények összeszóllalkoztak, a miből véres vérekedés támadt. Mátyás György vérekedés közben súlyosan megsebesített. A vizsgálat ez ügyben folyamatban van.

Lójarasunk a legkedvezőbb volt a letolyt héten. A máskor ködös, hideg novemberi napok helyett verőfényes meleg napokra virradtunk; nem is esuda az után, hogy nyíló ibolyákra akadhatunk, sőt hogy egyes róza fajok, mint *Mahaison rouge*, *Etoile de Lyon*, *Gloire de Dijon*, *La France* teljes tavaszi pompájukban díszlenek, sőt volt alkalmunk legközelebb érett szamóczát is láthatni.

Zala-Koppányban nov. 1-én tüzvész volt, mely 5 lakóházat s több gazdasági épületet pusztított el. A templom utcában egy szalma kazal gyulladt ki, s csakhamar bele kapott a sűrűen épült lakóházakba. Elismerés illeti a szent-grothi tüztöltő együletet, mely szereivel a vész helyére sietett, s egy olajos-malhot megmentett, valamint megakadályozta a belső épületek beégését. Csupán egy gabonás kamara égett be.

Zala-Szent-Grothon távirat-vonal állított fel, mely Túrjének vezetve a sümegi huzalhoz csatlakozik.

A zala-völgyi hegyekben a szűret nagyon közepes volt, de vigasztal az, hogy az ára kedvezőbb, mint tavál ilyenkor volt. Literje 10—11 kr., sőt féljébe is történtek vételek. Fajborok természetesen drágábbak.

Az akadémia könyvkiadó vállalatának partolói figyelmeztetjük, hogy a jelen 1883. évre eső könyvilletmények szétküldése e hó 15-én kezdődik. Mintán a könyvilletmények utánvételes szétküldése megszűnt, az évi díj f. hó 10-ig postai utánvétellel küldendő, és pedig a történelmi sorozatért 4 frt 86 kr., az irodalmi sorozatért 3 frt 46 kr., a jog- és államtudományi sorozatért 3 frt 86 kr. Mind a három sorozatért 11 frt 66 kr.

Városunkban október hóban elhaltak: 2-án Szilberman Mária 3 hetes, kereskedő fia, időtlen szülés folytán; 7-én Balogh Anna 65 éves földművesné, végelgyenülésben; 8-án Bótz Teréz 36 éves, földműves neje tüdőgyulladásban és Czinder György 25 éves, eszmadia, tüdőorvadásban; 9-én Palkovits István 23 éves bérli,

tüdővészben; 10-én Mórutz Sándor 3 éves, eszmadia fia, hasmenésben; 11-én Isóó Örsze 3 éves, ügyvéd leánya, torokgyíkban; 12-én Gerencsér György 7 hetes, nap-szamos fia, gyengeségben; 13-án Palkó Ferenc 26 éves, pincér, gümökórban; 14-én Kocsis Borbála 32 éves, földműves neje, belső elvérzésben; 16-án Károly Anna 36 éves, földműves neje, tüdőorvadásban; 19-én Weinberger Fanni 38 éves, kereskedő neje, szívszélhűdésben; 20-án Boiyának Emma 8 és fél éves, festő leánya, gyomorhajban; 23-án Bakos Katalin 75 éves, kéregetető, kimerülésben; 25-én Nagy Teréz 16 napos, földműves leánya, ránggöresben; 26-án Dömötör Anna 3 hónapos, kocsis leánya, sorvadásban. — Zala-Egerszegen 1883. október 31-én, Rigó Ferenc sk. kórorvos.

Nyiltér.*)

Azon orv-támadót, ki valamely sötét odubul — névtelen levélben — nyújtogatja reám szennyes nyelvet, felhívom, hogy bűzös barlangjából, lépjen ki a világosságra.

Kelt Z.-Egerszeg, 1883. november 3.

Hubay György.

Köszönet nyilvánítás.

A helybeli önkéntes tüztöltő-esapat elhunyt bajtársa iránti kegyeletének szép és meglátó példáját adta halottak napján azáltal, hogy testületileg kivonult *Darda Károly* volt tüztöltő tiszt sírjához és arra díszes koszorút tett. — Fogadjon az egyesület melyen tisztelt parancsnoksága, úgy a csapat minden egyes tagja e kegyeletes ténylekedésért forró köszönetem nyilvánítását.

Zala-Egerszeg, 1883. november 2-án.

Schöberl József bádógos.

*) E rovat alatt közléteket felelőseget nem vállal a szerk.

Felölös szerkesztő s kiadó-tulajdonos:

UDVARDY IGNAC.

Hirdetések.

Hirdetmény.

Nemes-Apáti község képviselő testületének határozata folytán ezennel közhírré tétetik, hogy az alsó-nemes-apáti korezmai haszonvételek épületekkel együtt

f. évi november 11-én d. u. 2 órakor

Nemes-Apáti-ban a jegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen 1884. ápril 24-től 1887. ápril 24-ig, vagyis három egymás utáni évre haszonbérbe kiadatnak; az árverési feltételek az árverés megkezdése előtt felolvasatni fognak, addig is a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Nemes-Apáti 1883. október 24.

Illés Lőrinc

kjz. megbízott.

112. 2—2.

4950 sz.

k. ü. 1883.

Árlejtési hirdetmény.

A zala-egerszegi központi fogházhoz 1884. évben szükségelendő mintegy 200—250 kilogr. petroleum, ugyanannyi repce olaj és mintegy 250—300 kgr. mosó szappan; továbbá mintegy 80 mm. ágyba való zsúpp-szalma szállítása

f. 1883. évi november 12-én d. e. 10 órakor

a kir. ügyészség hivatalos helyiségeiben, nyilvános árlejtés útján ki fog adatni.

Mire vállalkozni szándékozik azzal hivatnak meg, hogy a feltételek nevezett hivatalnál naponként megtekinthetők, s hogy úgy a netáni írásbeli zárt ajánlatokhoz az ágysszámlára nézve 20 frt, a többire nézve 40 frt óvadékképen melléklendő, valamint a szóbeli árlejtés megkezdése előtt ugyan oly összeg letendő.

Zala-Egerszegen 1883. október 19-én.

Remete Sándor

110. 3—2.

kir. alügyész.

Házeladás.

Zala-Egerszegen a csási utcában egy földszinti, jó karban levő ház szabad kézből, bármely órán eladó. — Venni szándékozik bővebb felvilágosítást nyerhetnek e lap kiadó-hivatalában. — Alkuszok közreműködése ki van zárva.

114 1-1.

A művészet n. é. partolójának.

Van szerencsém tudatni domborművészeti műtermen megnyitását, minélfogva megrendeléseket elfogadok: apró faragványok, asztali és fali dísz tárgyakra, valamint minden néven nevezendő butor faragványok- és vadászati tárgyakra.

Készítek arckép- és tükör rájákat tetszés szerinti nagyság- és minőségben keményfából természetes színben vagy pázolyva.

R. k. templomokban nélkülözhetlen faragványok u. m. egyes alakok vagy arabeszkok újbóli készítését, úgy szintén azok javítását, befestését és aranyozását elvállalom. Nagyobb vállalatoknál a helyszínen dolgozom.

Minden megrendelést a legolcsóbb áron számítok; a közbizalmat pedig csinos és nem felületes dolgozataimmal igyekszem kinyerni.

Z.-Egerszeg, 1883. november 1-én.

Lukács Bódog

képtanár

Lakásom Kis-Csapó utca 50 sz. 113 1-1.

Mindenemű fogfájás, még ha a fogak lyukak vagy törtek is, pillanatnyi idő alatt és tartósan elhárítatik a híres

INDIAI KIVONAT

(indischer Extrakt) által. E kitünő tulajdonságánál fogva ezen szernek egy háznál sem szabad hiányoznia. Valódi hamisítatlan minőségben, palackokban elhelyezve, palackja 35 kr-ával Zala-Egerszegen egyedül **Hollósy József** gyógyszerész urnál kapható.

5 Murad Effendi nagy Szultán hölgyének szigorúan megőrzött titkai dr. Burg Alfred, a híres orientalista által nyilvánosságra hozattak és az egész hölgyvilág előnyére kiadattak.

1. szám. A titok, míg a nő el. hóféhérszínű és bársony finomságu arccal bírn, arcfesték vagy puder nélkül, semmi ránc a legvégső korig, az arc hóféhé és tiszta lesz; a szer ártalmatlan volta iránt teljes biztosság. 94. 4—3.
2. szám. A titok, szép, rózsapiros ajkakra, gyönyörű hosszú szemöldökre és gyönyörűségű fogakra szert tenni; általában teljes jótállás a szer kitünősége és ártalmatlan volta iránt.
3. szám. A titok, hóféhé teljes karokat bírhatni, orvosszer nélkül, egyszerű bedörzsölés által napjában, teljes jótállás a szer ártalmatlanságáért.
4. szám. A titok, kelletlen szőrt az arcról eltávolítani, a hiányzó haját a fején pótolni, a haj kihullását megakadályozni, az egész testet kellemes illattal, mint ibolya, rózsas, stb. illattal elárasztani.

Ezen 5 különleges szer együttvéve 5 frt 42 kr-ba kerül, mindegyik külön-külön 1 frt 10 kr. Szétküldésnél 15 krral több. Minden a legnagyobb jótállás mellett.

A párisi páriümszerok gyára raktárában.

Bács H. RIX.

Üres fogak kitöltésére

nincs hatályosabb és jobb szer, mint dr. Popp J. G. udv. fogorvos úr (Bécsváros, Bognergasse Nr. 2) fő övja, melyet mindenki könnyen és fájdalom nélkül behelyezhet odvas fogába, mely aztán a fogrészekkel és fogbussal teljesen egyesül, s a fogakat a további elromlástól óvja s a fájdalmat csillapítja.

Anatherin-szájvíz

dr. POPP J. G. es kir. udvari fogorvostól Bécsben, Stadt, Bognergasse Nr. 2.

a legkitünőbb szer eszuszó fájdalomkában, gyuladásoknál, a foghús daganatai- és sebeinél; fölolvastja a létező fogkövet és megakadályozza annak új képződését; az ingó fogakat a foghús erősítése által szilárdítja; s midőn a fogakat és foghúst minden ártalmas anyagoktól megtisztítja a szájjuk kellemes frisseséget kölcsönöz és már rövid használat után eltávolítja a kellemetlen szagot. 1 nagy pack 1 frt 40 kr. 1 közép 1 frt és 1 kicsi 50 kr.

Anatherin-fogpaszta

dr. POPP J. G. es kir. udv. fogorvostól Bécsben. Ezen készítmény a lehető frisseséget és tisztaságát fenntartja, azonkívül a fogaknak hóféhérséget kölcsönöz, azok romlását megakadályozza és a foghúst erősíti. Ara 1 frt 22 kr.

Dr. Popp növény fogpora

rövid használat után a fogakat vakító fehérekké tezi, anélkül, hogy azok ártalmatlanok. Ara dobozonként 63 kr.

Dr Popp illatos fogpasztája

rövid használat után vakító fehér fogak, a természetes és műfogak ápolására és a fogfájás megszüntetésére darabja 35 kr.

Dr. Popp orvosi növényzsappan

kitünő pipere szer a sümör, kúteg, a májfélt és szeplő ellen, a tiszta üde arcból előmozdítása és fenntartására, az atka, porsenes, tisztátalan arcból kelések ellen. Ara 30 kr. A t c közönség felkeretik világosan Popp es kir. udvari fogorvos féle készítményeket kéri, s csak az olyanokat fogadni el, melyek saját védjeggyel vannak ellátva.

Kapható: Zala-Egerszegen Hollósy J. Készthelyen; Braun Pál, Sümeghen; Stamborszky L., Tapolezán Glázer S., N.-Kanizsán; Práger B., Belus J., Szombathelyen; Simon A., Rudolf A. A.-Lendván; Kiss B. Kőrmenten; Sonnenveud M. gyógyszerészeknél 16. 4—4